

РЕШЕНИЕ

№ 1245

гр. София, 26.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав,
в публично заседание на 15.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **11966** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.19ж, ал.2 във вр. с чл.145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по искова молба от Национален фонд „Култура“, чрез изпълнителния директор Д., срещу сдружение „Асоциация на софийските писатели“ с искане сдружението да бъде осъдено да възстанови цялата сума, платена по договор № ORG2021-146/2021 в размер на 20000лв., ведно с мораторната лихва върху тази сума от 01.03.2023г. до 12.12.2023г. и законната лихва от датата на исковата молба – 15.12.2023г., до окончателното плащане, поради неизпълнение на чл.10 от договора. Ищецът твърди, че е сключил договор № ORG2021-146/2021 от 14.12.2021г. с посоченото сдружение за целево финансово подпомагане по програма „Едногодишен грант 2021“ за реализация на проект „Едногодишен гранд 2021“ със срок за реализация до 31.10.2021г. Субсидията в размер на 14 891лв. е преведена на сдружението на 19.12.2021г. То е следвало да представи пълни данни за реализацията на проекта в срок до 28.02.2023г. Тъй като това не е станало, считано от 01.03.2023г. за него се е породило задължението да възстанови посочената сума, заедно със санкцията по чл. 14 от договора. Претендира разноски.

Ответникът - сдружение „Асоциация на софийските писатели“, редовно уведомен, не изпраща представител и не изразява становище по иска.
След като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, съдът в настоящия състав приема следното от фактическа страна:
Между НФК и сдружение „Асоциация на софийските писатели“ е сключен Договор №

ORG2021-146/2021 от 14.12.2021г. за целево финансово подпомагане по по програма „Едногодишен грант 2021“ за реализация на проект „Едногодишен грант 2021“ със срок за реализация до 31.10.2021г. Информация за проекта се съдържа във формуляр за участие на л.12-27. С чл.10 от договора изпълнителят се е задължил да предостави на НФК пълни данни за реализацията на проекта в срок до 28.02.2023г. За отчитане на разходването на средствата се представят финансови отчети и съдържателен отчет относно изпълнението на проекта посредством електронната система за отчитане на проекти на НФК. Представят се още сканирани разходно-оправдателни документи. Финансовият отчет включва опис в табличен вид на извършените разходи, а съдържателният отчет – описание на събитията в изпълнение на проекта, пресдоисие, и електронен образ от всички материални, рекламни и др. продукти, произтичащи от осъществяването на проекта. Съгласно чл.12 от договора непредставянето на документите по чл.10 в срок до 28.02.2022г. се счита за неизпълнение и се пристъпва към отговорностите по чл. 14. Последният предвижда пълно възстановяване на полученото подпомагане заедно с лихва, равна на основния лихвен процент на БНБ, увеличен с 10 пункта.

Видно от платежно нареждане на л.9, на 19.12.2021г. сумата за подпомагането в размер на 20000лв. е преведена на ответника. На 25.04.2023г. по електронна поща изпълнителният директор на НФК е изпратил покана до ответника в 7-дневен срок да представи отчет по изискванията на договора, като го е уведомил, че при непредставянето му НФК ще предприеме действия за събиране на платената сума за подпомагане по съдебен път. Отговор не е получен, като сумата не е възстановена и до момента.

Въз основа на така приетата фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Искът е на основание чл.19ж от АПК за неизпълнение на административен договор и е допустим. Разгледан по същество, искът е основателен.

Договорът, предмет на настоящия спор е административен по смисъла на чл. 19а, ал. 2 АПК. Той притежава основните характеристики на административните договори:

- едната страна е административен орган. Съгласно § 1, т. 1 от ДР на АПК, административен орган е органът, който принадлежи към системата на изпълнителната власт, както и всеки носител на административни правомощия, овластен въз основа на закон, включително лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги. Дейността на Национален фонд „Култура“ е регламентирана в Закона за закрила и развитие на културата (ЗЗКР), като съгласно чл. 24, ал.2 от него фондът е юридическо лице на бюджетна издръжка към министъра на културата. Фондът подпомага развитието на културата, като набира, управлява и разходва средства, предназначени за провеждане на националната политика в областта на културата – чл.24, ал.3 ЗЗКР. При сключването на индивидуални договори за предоставяне на така предназначенията средства, НФК действа в качеството на административен орган, а не като субект на гражданското право;

- съдържанието (цялото или основна част) на договора е определено предварително и едностранно от органа. Административният орган предварително е представил на евентуалните съконтрахенти типовия вариант на договора, в който част от съдържанието е императивно. При сключването на договора, в голям брой случаи, кандидатите се конкурират помежду си спрямо един или няколко от основните

елементи по договора, но това не е задължително. В хода на изпълнението на договора страната, публичноправен субект, осъществява предварителен, текущ и последващ контрол по своя инициатива, което изключва приложението на гражданскоправните разпоредби, регулиращи правоотношенията между равнопоставени субекти. Реално правоотношенията се развиват само по правилата на административното производство и имат свой материалноправен „аналог“ – напр. авансово плащане, прекратяване на договора при установяване на нарушения, покана за доброволно изпълнение на неоснователно получена сума и др.;

- основната цел при сключването и изпълнението на договора е защита на „значим обществен интерес“ – целта на договора е постигане на благо, на положителен резултат от който се ползва част или цялото общество (здравеопазване, култура, сигурност, териториално обслужване). С договора, който административният орган има право да сключи с частноправен субект с предоставяне на финансов или материален ресурс, макар субектът да получава лично благо, той го трансформира в обществено, публично благо, което се предоставя на обществото и служи за задоволяване на определен публичен интерес. Договорите от вида на процесния се сключват в изпълнение на държавната политика в областта на културата и се явяват законово основание, чрез което се охраняват определени обществени интереси.

Договорът, предмет на настоящия спор, изцяло съответства на определението на чл.19а, ал.2 АПК. Съгласно чл.19ж, ал.1 и ал.2 АПК, споровете относно неговата действителност, изпълнение, изменение или прекратяване се решават от компетентния административен съд по реда на дял трети от същия кодекс. Административният характер на договора води до извод за приложимостта на разпоредбите на чл. 19а – чл. 19ж АПК. Административният договор е формален и се сключва по въпроси от значим обществен интерес. При сключване, изпълнение, проверка и прекратяване на договора, правоотношението между двете страни се регулира с властнически метод на правно регулиране, а не чрез правния метод на равнопоставеност. Едната страна, в случая НФК, има възможността чрез използване на властническия метод да управлява сключването и изпълнението на договора, като и да го прекратява едностранно с писмено предизвестие, за да предотврати или отстрани тежки последици за обществения интерес.

Както беше посочено по-горе, споровете във връзка с прекратяването на административните договори са подчинени на разпоредбите на дял III АПК, т. е. административният договор е приравнен на индивидуален административен акт и като такъв, съдът следва да съблюдава изпълнението на императивните изисквания за действителност на същия, съобразно чл. 146 и сл. АПК. В случая договорът е сключен в изискуемата писмена форма за действителност, съгласно чл. 19а, ал. 3 АПК, като съдържа – страните, които го сключват, предмета на договора, дата на сключване и подписи на страните. Поради това, същият е действителен и е породил правните последици, които са били целени с неговото сключване.

Предоставената субсидия по договора с изплатена изцяло на 19.12.2021г. Проектът, за който е била предоставена, не е реализиран от изпълнителя – втората страна по договора. Следователно, получателят е разходвал средствата от НФК не по предназначение и на основание чл.33, ал.4 ЗЗРК дължи да ги възстанови в пълен размер заедно с лихва, равна на основния лихвен процент на Българската народна банка, увеличен с 10 пункта. Доколкото обаче ищецът не е претендирал по-голяма сума на главницата от тази на изплатеното финансово подпомагане, съдът не може

служебно да я увеличава до размера по чл. 14 от договора.

С оглед акцесорния му характер, основателен е и искът по чл.86 от ЗЗД за заплащане на законната лихва върху претендираната главница за периода от 01.03.2023г. – датата, следваща определения ден за изпълнение на задължението съгласно чл.10, ал.1 от договора, до 12.12.2023г. Сумата на тази лихва е 1976,49 лв. Съответно, основателно е и искането за законна лихва от датата на исковата молба – 15.12.2023г., до изплащането на дължимите суми.

При този изход на спора на ищеца се дължат разноски за внесената държавна такса в размер на 10лв. Адвокатско възнаграждение не следва да се присъжда поради липса на доказателства за уговорено и платено такова от ищеца.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА сдружение „Асоциация на софийските писатели“ да заплати на Национален фонд „Култура“ сумата от 20000 лв., платена по Договор № ORG2021-146/2021г. сключен между страните, ведно със законната лихва върху посочената сума, считано от 15.12.2023 г.

ОСЪЖДА на основание чл.86 от Закона за задълженията и договорите сдружение „Асоциация на софийските писатели“ да заплати на Национален фонд „Култура“ сумата от 1976,49 лв., представляваща мораторна лихва за забава в периода от 01.03.2023г. до 12.12.2023 г.

ОСЪЖДА сдружение „Асоциация на софийските писатели“ да заплати на Национален фонд „Култура“ сумата в размер на 10 лв. разноски по делото.

Решението подлежи на касационно оспорване в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд.

Съдия: